

OPROEP “VERANKERING VAN DE INTERNATIONALE ONTWIKKELINGSAGENDA IN VLAANDEREN”

Aan de slag met de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling in Vlaanderen.

De Vlaamse overheid lanceert een projectoproep rond het verankeren van de internationale ontwikkelingsagenda in Vlaanderen. Agenda 2030 in de praktijk.

Inhoudelijk sluit de oproep aan bij de visienota van de Vlaamse Regering “De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking anno 2030 – naar een nieuwe identiteit voor Vlaanderen als partner in ontwikkeling” ([link](#)). Deze nota bevat onderstaande kernboodschap:

‘De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking investeert in mondiale, duurzame ontwikkeling waarbij niemand achterblijft. Om binnen de draagkracht van onze planeet, welzijn en rechtvaardige welvaart te realiseren:

- *Stimuleren we innovatie*
- *Werken we vanuit een systeembenadering*
- *Stellen we samenwerking centraal’*

Op 16 maart 2018 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de hervorming van het Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking. Het hernieuwde Kaderdecreet zorgt ervoor dat de gehele werking van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in Vlaanderen niet langer is vernauwd tot ontwikkelingseducatie en draagvlakversterking aan de hand van educatietrajecten. De verbreding beoogt de uitvoering van de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling, die een toenadering en betrokkenheid vergt van diverse actoren in de samenleving (en dus niet enkel jongeren in de context van ontwikkelingseducatie).

Ondanks deze inhoudelijke wijziging, blijven de bestaande formele criteria van kracht (de maximale subsidie, de maximale projectduur, de oproepprocedure,...enzovoort), omdat op het moment van de lancering van deze oproep nog geen uitvoeringsbesluit is uitgevaardigd. Hieronder volgt een overzicht van de geldende voorwaarden. Deze voorwaarden blijven onverminderd van kracht voor de volledige duur van de projecten

Beschikbaar budget : 1 miljoen euro.

Uiterste indieningsdatum voorstellen : woensdag 5 september 2018 om 17:00

[Formele indieningsvoorwaarden en formulieren](#)

[Inhoudelijke richtlijnen](#)

[Financiële richtlijnen](#)

[Verloop van procedure](#)

FORMELE INDIENINGSVOORWAARDEN en FORMULIEREN

1. Het projectvoorstel wordt ingediend via het standaardformulier “aanvraag voor een subsidie voor een project in kader van de oproep 2018”, vergezeld van de nodige bijlagen.
2. Het projectvoorstel wordt ingediend door een samenwerkingsverband tussen een hoofdiener, die de eindverantwoordelijkheid heeft voor het project, en één of

meerdere andere publieke of private rechtspersonen uit het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Indien organisaties ervoor kiezen om een traject op te zetten voor het gericht betrekken van partners (zie verderop), dient de hoofdiener voorlopig slechts 1 partner aan te melden. Het aantal partners kan na het doorlopen van dit traject nog uitbreiden.

3. Het samenwerkingsverband kan aantoonbare kennis en ervaring voorleggen op het vlak van ontwikkelingsamenwerking (cf. Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling).
4. Bij het projectvoorstel wordt een ondertekende intentieverklaring gevoegd waarin de samenwerking tussen de partner(s) wordt gedefinieerd.
5. Duur van het project is maximaal drie jaar.
6. De minimale eigen inbreng bedraagt 15% van de totale projectkost. Eigen inbreng mag ook bestaan uit kosten in natura (voorbeeld: gratis zaal waarvan de totaal kost kan aangetoond worden). Andere subsidies van de Vlaamse overheid worden niet aanzien als eigen inbreng.

INHOUDELIJKE RICHTLIJNEN

Context: evaluatie oproep ontwikkelingseducatie

In 2016 verrichtte Camino Consult en Ace Europe in opdracht van de Vlaamse overheid onderzoek naar de werking van de oproep voor ontwikkelingseducatie ([link](#)). De evaluatie schoof volgende belangrijke aandachtspunten naar voren:

- Het is onvoldoende duidelijk wat de verandertheorie is van de oproep en bij uitbreiding van de draagvlakwerking. Hierdoor is het ook moeilijk om via de subsidies en de opvolging van de projecten, een beleid te realiseren.
- Bijna 70% van de ingediende projecten richten zich naar jongeren binnen een onderwijscontext. Deze vaak traditionele educatieve projecten worden ook gesubsidieerd door andere actoren en de toegevoegde waarde, wordt in vraag gesteld.
- De oproep is goed gekend bij ngo's en bij middenveldorganisaties die eveneens bezig zijn met ontwikkelingssamenwerking of ontwikkelingseducatie. Door het criteria "partnerschappen" in te voeren binnen de Vlaamse Oproep ontwikkelingseducatie, is een nieuwe groep van middenveldorganisaties betrokken geraakt bij ontwikkelingseducatie (o.a. cultuur organisaties, milieuorganisaties, organisaties met een ruimere focus op duurzaamheid, jongerenorganisaties en hogescholen). Maar een aantal actoren worden bijna niet bereikt, niet als doelgroep, niet als indiener en niet als partners. Het gaat hier om de bedrijven, steden en gemeentes, bewegingen van onderuit (transitiebeweging, diaspora), armoedeorganisaties, enz.
- De criteria die binnen de oproep opgelegd werden, namelijk "vernieuwing" en "partnerschappen" worden door alle stakeholders als belangrijk en positief omschreven. In functie van de huidige transitie binnen ontwikkelingssamenwerking, en de daarbij horende SDG's, blijken het immers kerncriteria voor de toekomst. De oproep was in die zin vernieuwend. Dit heeft geleid tot een aantal mooie voorbeelden van vernieuwende partnerschappen, aanpakken en methodieken. Anderzijds geeft de evaluatie ook aan dat deze criteria te vrijblijvend ingevuld zijn, zonder opvolging van de kwaliteit ervan. Dit leidde onder meer tot de keuze voor gekende partners, waardoor nieuwe actoren slechts zeer beperkt bereikt werden en tot de keuze voor de vaak gekende strategie, namelijk educatie binnen de onderwijssector.

Doelstellingen van de oproep

De oproep 2018 wil tegemoetkomen aan deze conclusies van de evaluatie van Camino Consult en Ace Europe. We werken rond twee doelstellingen:

1. Verbreding buiten de traditionele sector en doelgroep (educatie en jongeren)

De Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling vereist een maatschappijbreed veranderingsproces. Het biedt mogelijkheden om nieuwe vormen van solidariteit en actie, gericht op individuele, collectieve én structurele veranderingen, vorm te geven, bij een veel grotere diversiteit aan actoren (burgers, bedrijven, organisaties, scholen, overheden, enz.).

2. Actiegericht werken aan veranderingsprocessen

We willen met deze oproep ertoe bijdragen dat Vlaamse actoren samen initiatieven opzetten om te werken aan een duurzame en internationaal rechtvaardige samenleving,

- door hun interne processen en procedures te verduurzamen
- of door in Vlaanderen maatschappelijke, duurzame initiatieven met een mondiale dimensie op te zetten.

Vier inhoudelijke prioriteiten

1. Actiegericht werken aan systeemverandering in Vlaanderen

Daar waar het afgelopen beleid op vlak van ontwikkelingseducatie vooral focuste op het overbrengen van een boodschap van solidariteit en het bijdragen tot een positieve houding t.a.v. ontwikkelings samenwerking, focust het huidige beleidskader op het stimuleren van gedrags- en systeemveranderingen. De eindgebruiker is niet langer een passieve ontvanger van sensibilisatieboodschappen, maar beslist zelf met eigen acties en initiatief om deel uit te maken van maatschappelijke transitie voor duurzame ontwikkeling. Er zijn drie niveaus van verandering te onderscheiden:

- **Individuele gedragsverandering:** via informatie, sensibilisering en het aanbieden van actieperspectieven worden individuen aangespoord om duurzame en solidaire mondiale keuzes te maken.
- **Organisatieverandering:** de focus ligt op het doorvoeren van wijzigingen in beleidsopties, procedures, werkwijzen van organisaties, scholen, bedrijven, overheden,... die bijdragen aan een internationaal rechtvaardige en duurzame mondiale samenleving. Voorbeelden hiervan zijn: groene scholen, fair trade gemeentes, bedrijven die hun voedselaanbod verduurzamen of hun aankoopbeleid van producten verduurzamen, enz.
- **Institutionele verandering:** de focus ligt op het creëren van een ruimere maatschappelijke verandering door actief de samenwerkingen tussen actoren te bevorderen en door multi-actorpartnerschappen uit te bouwen die werk maken van concrete transitie modellen.

De oproep geeft voorkeur aan projecten die verder gaan dan individuele gedragsverandering.

2. Innovatie

We richten ons daarbij vooral op innovaties die een maatschappelijk probleem aanpakken, aan bepaalde maatschappelijke noden tegemoet komen, of die het bereik van bestaande oplossingen

voor achtergebleven groepen verhogen (maatschappelijke innovatie). De baten van deze innovaties komen in de eerste plaats toe aan de samenleving en ze versterken de veerkracht en de capaciteit van een systeem om samen te werken. Denk aan multidimensionale maatschappelijke problemen zoals klimaatverandering. Het kan ook gaan om technologische innovaties die een grote maatschappelijke verandering kunnen teweeg brengen.

Een oplossing is 'innovatief' als het gaat over een nieuw of significant beter product, dienst, proces of organisatiemodel. Het gaat dus zowel over 'dit heeft nog nooit iemand bedacht'-ideeën als het toepassen van bestaande ideeën op nieuwe doelgroepen of het opschalen van een project rond een nieuwe maatschappelijke uitdaging.

Wat vinden we vernieuwend ?

- Leerprocessen en experimenten die werk maken van het principe 'act local, think global' en die tevens passen in de kerndoelstellingen en strategie van de organisaties.
- Het opzetten van partnerschappen met actoren die tot nu toe nog weinig bereikt werden (zie verder: multi-actor partnerschappen).
- Indien u een organisatie uit het Zuiden in uw project betreft : een samenwerking die ook een leerproces voor die organisatie inhoudt. Zet de Zuidpartner niet louter instrumenteel in om info te verzamelen.
- Werken aan verandering op structureel vlak (bedrijfsprocessen, aankoopbeleid openbare structuren, wetgeving, schoolbeleid...).
- ...

Wat vinden we *niet* vernieuwend ?

- Een verderzetting van de algemene werking van de organisatie.
- Het uitwerken of ontwikkelen van (nieuw) educatief materiaal voor het onderwijs (jongeren, scholen, leerkrachten). Het bestaande aanbod is reeds vrij groot en gevarieerd.
- Enkel de onderwijssector als doelgroep of als partner.
-

3. Multi-actorpartnerschappen

"Partnerschap om doelstellingen te bereiken": zo luidt de 17de duurzame doelstelling uit de agenda 2030. We streven dan ook naar kwalitatieve en innovatieve partnerschappen. Het partnerschap vertrekt van 'samen leren' en co-creatie van oplossingen.

Het zoeken naar een adequaat partnerschap is een leerproces dat veel tijd en energie vergt. Voorafgaande analyse, bepalen van prioriteiten, doelstellingen en engagementen gebeuren in gezamenlijk overleg. **Daarom voorzien we de mogelijkheid om een 'matching-traject' voor het uitwerken van multi-actorsamenwerking op te nemen als een resultaatgebied in de eerste fase van het project.** Op die manier willen we maximaal kans geven om "nieuwe" actoren te betrekken bij de oproep. Proces begeleiding voor het verder uitdiepen van gemeenschappelijke doelen, acties en verantwoordelijkheden in het samenwerkingsverband kan daar ook onderdeel van uitmaken.

Het projectvoorstel **wordt ingediend door minstens twee partners** (één hoofdindieners + minstens één partner), waarbij het aantal partners na dit matching-traject kan uitbreiden. Het initiëren van dergelijk traject is een mogelijkheid, maar geen verplichting. Het is goed mogelijk dat organisaties het partnerschap reeds hebben bepaald en dus een volledig engagement van partners in het projectvoorstel kunnen integreren.

Er dient sprake te zijn van samenwerking tussen een diversiteit aan actoren, bij voorkeur **over sectoren** heen en die complementair zijn. Gelet op de nood aan een brede maatschappelijke verandering, wordt voorkeur gegeven aan samenwerkingsverbanden die ook de **private sector** betrekken. Uit de evaluatie van het afgelopen beleid voor ontwikkelingseducatie blijkt deze groep zelden betrokken in partnerschappen.

Het samenwerkingsverband (de hoofdindieners en/of één van de partners) moet **kennis en ervaring hebben op vlak van ontwikkelingsamenwerking**. Dit betekent dat actoren uit verschillende sectoren deel kunnen uitmaken van het partnerschap. De partners zijn publieke of private rechtspersonen uit het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

4. Impact op ontwikkelingslanden (mondiale dimensie)

De 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling maakt komaf met de bipolaire indeling tussen Noord en Zuid. Het nieuwe ontwikkelingskader beschouwt alle landen als deel van één mondiaal systeem. Dit betekent dat veranderingen op vlak van consumptie en productie in Vlaanderen een impact hebben op ontwikkelingslanden. Wat deze oproep onderscheidt van andere initiatieven die bijdragen tot de SDGs, is de aantoonbare impact van het project op het vlak van ontwikkelingsamenwerking. Hoewel relevant voor de SDG's, behoren initiatieven zoals autodelen of het promoten van biologische landbouw in Vlaanderen dus niet tot de focus van deze oproep.

Als we spreken over initiatieven mét een mondiale dimensie, dan gaat het bijvoorbeeld over:

- Vlaamse actoren maken hun internationale keten (voedsel, kledij, hout, bouwmaterialen, enz.) duurzamer en internationaal rechtvaardig.
- Vlaamse actoren zetten samen met (internationale) actoren in ontwikkelingslanden, een concreet initiatief op omtrent duurzame ontwikkeling (de SDG's), in functie van gezamenlijk leren en oplossingen uitwerken: **act local en act global**.

Wat is het niet?

- Een project *enkel* in het zuiden: er moet ook actie zijn in Vlaanderen, door Vlaamse actoren.
- Een uitwisseling, stage van Vlaamse actoren in het Zuiden of omgekeerd.
- Een zuiver educatief project in Vlaanderen omtrent een mondiale problematiek.

Startdatum van het project

De projecten starten bij voorkeur in januari 2019, met als uiterste startdatum 1 februari 2019. Verkiest u uw project reeds vanaf 15 december 2018 op te starten, dan kan dat. Houd er wel rekening mee dat er pas begin december 2018 beslist wordt welke projecten goedgekeurd zijn (zie verloop van de procedure).

FINANCIËLE RICHTLIJNEN

De maximale subsidie per project bedraagt 60.000 euro per jaar – of 180.000 euro voor 3 jaar.

De subsidie vertegenwoordigt maximaal 85% van de totale projectkost. Minstens 15% moet door eigen inbreng worden gefinancierd. Indien het project inkomsten kan genereren, neem dan ook een raming van de opbrengsten op in het projectbudget.

Alle projectkosten moeten verantwoord worden met bewijsstukken, ook degene die via andere inbreng worden gefinancierd. Hou hier rekening mee bij de opmaak van het budget.

Geen subsidies voor :

- Algemene werkingskosten (kosten die niet kaderen binnen de uitvoering van het project);
- Fondsenwervende acties;
- Lobbyactiviteiten;
- Verlengingen van projecten die al gesubsidieerd worden door de Vlaamse overheid als er geen vernieuwend aspect in vervat zit.

Het budget kan uit 4 verschillende budgetposten bestaan, namelijk :

- investeringskosten (indien gerechtvaardigd voor project- zie onder);
- werkingskosten;
- overheadkosten;
- personeelskosten.

Investeringskosten: Duurzame uitrustingsgoederen (investeringsgoederen) worden slechts aanvaard als de aanschaf gerechtvaardigd is voor het project. Enkel de jaarlijkse afschrijvingswaarde kan worden aangerekend op de subsidie of als andere financiering.

Werkingskosten: Kosten verbonden met de activiteiten van het project. Facturen moeten steeds gericht zijn aan de hoofdindiener en dienen binnen de projectperiode te vallen.

Overheadkosten: Er wordt een forfait toegekend voor overheadkosten. Het forfait bedraagt 10% van de aanvaardbare gesubsidieerde projectkosten.

Het forfaitair bedrag voor overheadkosten kan niet ingebracht worden als andere financiering.

Personeelskosten: enkel de loonkosten van de projectmedewerkers kunnen aanvaard worden.

Loonkosten van coördinerend personeel (supervisie...) en ondersteunend personeel vallen onder de overheadkosten.

Verplaatsingskosten versus woon-werkverkeer: Woon-werkverkeer (verplaatsing van de woonplaats naar de vaste plaats waar de werknemer werkt) is een personeelskost. Alle andere verplaatsingskosten horen thuis bij de werkingskosten.

Reis- en verblijfkosten buitenland: De oproep is gericht op activiteiten in Vlaanderen en heeft geen betrekking op projecten in het Zuiden. Toch kan u voor de uitwerking en het welslagen van het project in zee gaan met een organisatie in het Zuiden. Reis-en verblijfkosten van zendingen naar het land in kwestie komen in aanmerking voor subsidie. CO₂-compensatie van vliegtuigvluchten kan echter niet worden afgerekend als subsidieerbare kosten.

VERLOOP VAN DE PROCEDURE

De selectie in een notendop

1. Organisaties kunnen tot 5 september een projectvoorstel indienen
2. De medewerkers van het departement Buitenlandse Zaken kijken na of alle formele voorwaarden zijn vervuld (ontvankelijkheid).
3. Een beoordelingsteam samengesteld uit personeelsleden van de Vlaamse overheid met kennis en ervaring op vlak van internationale samenwerking en duurzaam beleid buigt zich vervolgens over de ontvankelijke voorstellen.

De criteria die bij de beoordeling een rol spelen:

- Samenstelling en meerwaarde van het samenwerkingsverband (indien van toepassing: beoordeling van het voorgesteld traject voor het betrekken van geschikte partners);
- Verbreding van de doelgroep: voorbij de klassieke doelgroep van jongeren in een educatiecontext;

- Relevantie vanuit mondiaal perspectief;
 - De mate van verbreding en vernieuwing;
 - Duurzaamheid (relevantie m.b.t. 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling);
 - Budget in verhouding tot de na te streven doelen en resultaten;
 - Voortgangscontrole en evaluatie;
 - De mate van aansluiting bij de vastgelegde inhoudelijke prioriteiten.
4. Wij leggen het advies van het beoordelingsteam, met selectie van de voorstellen, voor aan de minister-president. Begin december 2018 is er een beslissing en brengen wij u op de hoogte of uw project in aanmerking komt voor subsidiëring.

MEER INFO

<http://www.fdfa.be/nl/subsidies-ontwikkelingssamenwerking>

Nog vragen: stuur een mail met uw vraag naar ontwikkelingssamenwerking.buza@vlaanderen.be